

«Από το αρχαίο θέατρο στα κόμικς»

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά Β' και Γ'
Δημοτικού

«Ο Αριστοφάνης σε κόμικς»

Περίληψη του σεναρίου

1. Το ταξίδι του χρόνου (10') ομαδικό κινητικό παιχνίδι

Τα παιδιά είναι συγκεντρωμένα σε ημικυκλική διάταξη. Ο εμψυχωτής λέει το δίστιχο και το επαναλαμβάνει μαζί με τα παιδιά:

«προς τα πίσω περπατώ / τους προγόνους μου να βρω»

και τους δείχνει πόστερ με εικόνα περασμένης εποχής. Σημειώνουμε τις λέξεις κλειδιά: άλλη εποχή, τα παλιά χρόνια, τότε που ζούσαν ο παππούς και η γιαγιά, πριν πολλούς παππούδες και γιαγιάδες, πριν 50, 100, 1000, 2000, 2500 χρόνια. Συνεχίζουμε το ίδιο, μέχρι να φτάσουν στην εποχή της Κλασσικής Αρχαιότητας.

2. Ζωντανά παραμύθια (15' + 15') αφηγήσεις & δραματοποιήσεις εικόνων

Με την ενεργή συμμετοχή των παιδιών, αφηγούμαστε την κωμωδία «Ειρήνη» του Αριστοφάνη χρησιμοποιώντας εικόνες σε μέγεθος πόστερ Α3. Με απλές μεταμφιέσεις αναπαριστούμε τις εικόνες από τα στιγμιότυπα του έργου:

- Ο Τρυγαίος παρουσιάζει την Ειρήνη, την Οπώρα και τη Θεωρία
- Το γλέντι στο γάμο του Τρυγαίου
- Οι εκπρόσωποι των οπλοκατασκευαστών συγχαίρουν τον Τρυγαίο

Κάθε στιγμιότυπο τοποθετείται σε ένα πλαίσιο σε μεγάλο φυσικό μέγεθος.

Προσθέτουμε «συννεφάκια» με τα λόγια και δημιουργούμε μεγάλα «ζωντανά» καρέ από κόμικς.

3. Εικονοϊστορίες (20') πνευματικά, επιτραπέζια παιχνίδια

Τα παιδιά συνεργάζονται σε ομάδες. Δίνουμε στη διάθεσή τους ξεχωριστά καρέ (εικόνες) από το έργο «Ειρήνη» του Αριστοφάνη και εικόνες από την εισαγωγική δραστηριότητα «Το ταξίδι του χρόνου». Τα παιδιά πρέπει να βάλουν τις εικόνες στη σωστή σειρά. Για βοήθεια τους δίνουμε τις εικονογραφημένες περιλήψεις του μύθου.

4. Ένα μύθο θα σας πω (20') ομαδικό εικαστικό παιχνίδι φαντασίας και έκφρασης

Σε κάθε ομάδα παιδιών δίνουμε χαρτιά Α3 και χρώματα. Θα πρέπει να συνεργαστούν και να εικονογραφήσουν μια δική τους ιστορία σε κόμικς. Θα πρέπει

να συνεργαστούν για να ορίσουν το χώρο σε καρδιά (καρέ) και να επιλέξουν τις εικόνες που θα ζωγραφίσουν. Για εποπτικότητα τους αφήνουμε μια συναρμολογούμενη εικόνα, αποτελούμενη από τρεις διαφάνειες, όπου:

- η βασική εικόνα έχει μόνο το κάδρο,
- η δεύτερη έχει τους ήρωες και το τοπίο και
- η τρίτη έχει τα συννεφάκια.

5. Μάσκες θεάτρου (20') εικαστική κατασκευή

Με την καθοδήγηση του εμπνευστή τα παιδιά κατασκευάζουν μάσκες αρχαίου θεάτρου από απλά χάρτινα υλικά. Αναφερόμαστε στην καταγωγή του θεάτρου από τις Διονυσιακές γιορτές και του τραγόμορφους ποιητές (τραγωδούς - τραγουδιστές). Εναλλακτικά τα παιδιά κατασκευάζουν μάσκα τράγου. Οι μάσκες αυτές θα μας χρειαστούν στην επόμενη δραστηριότητα, μια ομαδική αναπαράσταση της πομπής με απαγγελία «εξ αμάξης».

6. Θεατρική πομπή (15') ομαδικό μουσικό – θεατρικό παιχνίδι

Με αφορμή εικόνα αρχαίου αγγείου αναφερόμαστε στον Θέσπη, το άρμα του, τις εορταστικές πομπές και την καθιέρωση πρωταγωνιστή ηθοποιού και του χορού. Τα παιδιά όλα μαζί θα τραγουδήσουν το τραγούδι «Πού πας αφέντη μέρμηγκα;». Ένα παιδί θα είναι πάνω στο άρμα (πρόχειρη διάταξη με καρέκλες και θρανίο) και τα υπόλοιπα παιδιά θα είναι ο χορός που επαναλαμβάνει το ρεφρέν. Τα παιδιά μπορούν, αν θέλουν, να αλλάξουν τους στίχους του τραγουδιού.

7. Επίλογος (10') διαδικασία ανάδρασης & ολοκλήρωσης

Ρωτάμε τα παιδιά τι τους άρεσε περισσότερο από τα παιχνίδια και τις δραστηριότητες που συμμετείχαν. Νοερά ανατρέχουμε στα όσα παιχνίδια παίξαμε. Τους ρωτάμε ποιο παιχνίδι θα ήθελαν να επαναλάβουμε για μία ακόμη φορά. Το επαναλαμβάνουμε εν συντομία.

Για την περίπτωση που ο χρόνος των δραστηριοτήτων υπερβαίνει τη δυνατότητα της τάξης, μπορεί κάποια να εξαιρεθεί σε συνεννόηση με τον εκπαιδευτικό της τάξης.

Πληροφορίες

Τηλ. 695 999 7911, email: arthecomics@gmail.com

Κα Μίγδη Μάρω - κα Αργυριάδου Ειρήνη

Ώρες επικοινωνίας: 9.00-13.00

Το πρόγραμμα εφαρμόζεται σε χώρο πολλαπλών χρήσεων του σχολείου ή στην τάξη, με δυνατότητα προβολής.

Φορέας σχεδιασμού-υλοποίησης: Γνώση και Εμπειρία- Εκπαιδευτικές Εφαρμογές

«Από το αρχαίο θέατρο στα κόμικς»

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για Δ', Ε', ΣΤ' δημ.

Αρχαίες τραγωδίες σε κόμικς

ΑΠΟ ΤΟ
ΑΡΧΑΙΟ
ΘΕΑΤΡΟ

... ΣΤΑ
ΚΟΜΙΚΣ

Περίληψη σεναρίου

1. Το ταξίδι του χρόνου (10')

Τα παιδιά είναι τοποθετημένα πάνω σε μια γραμμή. Ο εμψυχωτής τους ζητά να περπατήσουν προς τα πίσω με μικρά βηματάκια ή με μεγάλα ανοιχτά βήματα, ανάλογα με το πόσο πίσω θα πορευτούν πάνω στη γραμμή του χρόνου. Σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές ο εμψυχωτής τους δείχνει πόστερ με εικόνα περασμένης εποχής. Σημειώνουμε τις λέξεις κλειδιά: άλλη εποχή, τα παλιά χρόνια, τότε που ζούσαν ο παππούς και η γιαγιά, πριν πολλούς παππούδες και γιαγιάδες, πριν 50, 100, 1000, 2000, 2500 χρόνια. Συνεχίζουμε το ίδιο, μέχρι να φτάσουν στην αρχαία εποχή. Στις χρονικές στιγμές υπάρχουν από 1-2 παιδιά που παρουσιάζουν το πόστερ της χρονικής εποχής.

Ζωντανές εικόνες (20')

Εξηγούμε στα παιδιά την υπόθεση του έργου και το συγκεκριμένο στιγμιότυπο. Διαβάζουμε την αφήγηση και ακούμε τον διάλογο. Διάλογος, αφήγηση και πρόσωπα συνθέτουν ένα καρέ από τα δοσμένα κόμικς

Τα παιδιά κινούνται ελεύθερα στο χώρο. Με το σύνθημα του εμψυχωτή βηματίζουν σαν να είναι βασιλιάδες, σαν να είναι τραυματισμένοι, σαν πολύ στεναχωρημένοι, σαν στρατιώτες, σαν όμορφες κοπέλες, σαν γέροι, σαν να κρύβονται από κάτι, σαν θυμωμένοι. Στη συνέχεια γίνονται ζευγάρι με το άτομο που βρίσκεται πιο κοντά τους. Ζητάμε από όλα τα ζευγάρια να αναπαραστήσουν χωρίς λόγια την εικόνα:

- δυο αδέλφια που αποχωρίζονται,
- δύο αδέλφια που μαλώνουν,
- ένα παιδί που ικετεύει τον πατέρα του,
- πατέρας γιος που μαλώνουν, κοκ.

Κάθε φορά επιλέγουμε ένα ζευγάρι που δίνει την καταλληλότερη εικόνα για να το παρατηρήσουμε και να το σχολιάσουμε. Το επιλεγμένο ζευγάρι θα μας βοηθήσει να συνθέσουμε ένα καρέ του κόμικς. Τα παιδιά μένουν ακίνητα, τους φοράμε από μια μάσκα αρχαίου θεάτρου και πολύ βασικά αξεσουάρ (π.χ. ένα στέμμα, μια χλαμύδα). Τοποθετούμε μπροστά από τα παιδιά ένα χαρτονένιο πλαίσιο (1,5μ. X 1,5μ.). Τοποθετούμε πρόχειρα ένα «συννεφάκι» αφήγησης πάνω στο πλαίσιο και κρατάμε ένα άσπρο σεντόνι πίσω τους..

Δραματικές εικόνες (20')

Τα παιδιά εργάζονται σε ομάδες των 4-5 ατόμων. Δίνουμε στα παιδιά ένα δισέλιδο από ένα κόμικς, χωρίς συννεφάκια και διαλόγους. Για βοήθεια, δίνουμε τους διαλόγους σε ξεχωριστό χαρτί. Δίνουμε και περίληψη του έργου. Τα παιδιά θα πρέπει να ταιριάξουν τους διαλόγους στα καρέ. Ομοίως, δίνουμε στα παιδιά πέντε διαφορετικές εικονογραφημένες σελίδες που αναφέρονται σε αντίστοιχους μύθους. Τα παιδιά βασιζόμενα στις περιλήψεις των έργων θα πρέπει να αντιστοιχήσουν την εικονογράφηση με το σωστό έργο.

Το δίλημμα (20')

Προβάλλονται αποσπάσματα από κινούμενη εικόνα κόμικς από τις τραγωδίες «Αντιγόνη» του Σοφοκλή και «Ιφιγένεια στην Αυλίδα» του Ευριπίδη. Στα παιδιά τίθεται το δίλημμα που βασίζεται η κάθε μια από τις τραγωδίες. Ακολουθούν:

- **αγώνας επιχειρημάτων** με τα παιδιά χωρισμένα σε δύο ομάδες να υποστηρίζουν τη μία ή την άλλη άποψη για το τι θα έπρεπε να πράξουν οι ήρωες.
- **διαδρομή της συνείδησης**, όπου ένα παιδί διασχίζει μια διαδρομή και εκατέρωθεν τα υπόλοιπα παιδιά του φωνάζουν τα αντικρουόμενα επιχειρήματα για το τι πρέπει να πράξει.
- **Η ανάκριση**. Η ανάκριση ξεκινά με ερωτήσεις σχετικά με την ταυτότητα του ήρωα: όνομα, καταγωγή, οικογένεια. Συνεχίζεται με ερωτήσεις που σχετίζονται με ενέργειες: τι έκανες, γιατί το έκανες, τι σκέφτηκες.

Σύγχρονες τραγωδίες (30')

Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες. Σε κάθε ομάδα δίνεται ένα σενάριο που καταλήγει σε ένα δίλημμα: Ο επιστήμονας που έκανε μια ανακάλυψη και τον εμποδίζουν να τη διαδώσει στον κόσμο, οι πρόσφυγες που έρχονται από εμπόλεμη χώρα, ο στρατιώτης που πρέπει να πάει σε αποστολή αυτοκτονίας. Τα παιδιά συζητούν μεταξύ τους και αποφασίζουν το τι θα πρέπει να πράξει ο ήρωάς τους. Τους διηγούμαστε αντίστοιχες τραγωδίες που παραπέμπουν τα διλήμματα που θέσαμε:

- Προμηθέας δεσμώτης
- Τρωάδες
- Ιφιγένεια

Στη συνέχεια τα παιδιά ζωγραφίζουν στιγμιότυπα από το δίλημμα που τους τέθηκε.

Προέκταση στην τάξη: Σε δεύτερο χρόνο, μετά την εφαρμογή του προγράμματος, θα ολοκληρώσουν τη δημιουργία μιας κόμικς ιστορίας πάνω στο θέμα της ιστορίας που παρουσίασαν. Δίνουν τίτλο, ονοματίζουν τους ήρωες, επιλέγουν 5-8 επεισόδια, γράφουν τους διαλόγους, προσθέτουν αφήγηση.

Για την περίπτωση που ο χρόνος των δραστηριοτήτων υπερβαίνει τη δυνατότητα της τάξης, μπορεί κάποια να εξαιρεθεί σε συνεννόηση με τον εκπαιδευτικό της τάξης.

Το πρόγραμμα υποστηρίζεται από τα έργα «Αντιγόνη» του Σοφοκλή και «Ιφιγένεια στην Αυλίδα» του Ευριπίδη σε διασκευές του Τ. Αποστολίδη και εικόνες των Κ. Αρώνη και Γ. Τραγάκη αντίστοιχα.

Πληροφορίες

Τηλ. 695 999 7911, email: arthecomics@gmail.com

Κα Μίγδη Μάρω - κα Αργυριάδου Ειρήνη

Ώρες επικοινωνίας: 9.00-13.00

Το πρόγραμμα εφαρμόζεται σε χώρο πολλαπλών χρήσεων του σχολείου ή στην τάξη, με δυνατότητα προβολής.

Φορέας σχεδιασμού-υλοποίησης: Γνώση και Εμπειρία- Εκπαιδευτικές Εφαρμογές